

محمد جناب زاده

ره چنان رو که رهروان رفتند

پیشرفت‌های چشمکیر کشور در کار عمران و آبادانی و تکاپوی سازنده و خلاق در رشته فنون و صنایع شایان سپاس و حقشناصی است این جنبش از یک راهنمای فیاض مدد دارد دادارکات واهواد و ذوق و سلیقه گوناگون یا غرایض ناسازگار ورنگار نگذار آن اثر نمی‌کند از سوی دیگر در مسائل هادی و مدنی امروز ماهر رشتادی دانشی دارد همدوش با آزمون و تجربه و در مقام ادعا دلیل صحبت مدعا عمل است و بس از این نظر کارها بکار دان سپرده می‌شود.

نکفته ندارد کسی با تو کار
ولیکن چو گفتی دلیلش بیار

هر تیره و گروهی در خور دانشی و کار خود بهره‌برداری می‌کنند و هر صنفی شاهراه خود را میداند و کوشش دارد تا شاهکاری بوجود آورد مرزو بوم هر گروهی روشن است و بر نامه عمل اوروشن و مدون اصول و قواعد و قوانین علمی بدون گفتگوی و چون و چرا مجری است و محیط بسیاری از علوم صناعی و طبیعی فارغ از بحث و مشاجره و مناظره و خود نمائی می‌باشد زیرا اگر کسی عاصی شد و خواست خرق عادت کند و انکار احکام قطعی و مسلم را پیشه خود سازد و دوپای را در یک لنجه کفش بگذارد و بگوید نظر من در قواعد ریاضی و فیزیک چنین است معادلات و فورمولهارا عوض کنید بدون تأمل اورا به تیمارستان میبرند ...

اما در رشته‌های زبان، خط، ادب، اخلاق شکستن قواعد اصولی، تجربی و علمی روشنفکری و هنر نمائی است و احياناً بعضی عنوان رسالت و آفریننده راهنمای نصیب ویرانگران می‌سازند افراد ناتوان و وامانده و رانده از هم‌جا برای نامجوئی سرزینی

مناسبتر از ادبیات نیافریده اند وطبع زمان هم از جهاتی با این گروه سازکار است . در هر حال بسط این مقوله ضرورت ندارد زیرا آنها که عیان است چه حاجت به بیان است .

موضوع قابل بحث و مورد توجه این است که زبان و خط و ادب و اخلاق و فرهنگ اصیل ایران میراث همگانی است بلکه کافه دوستداران هنر های زیبا و محققان و متبعان زبان و ادب و عرفان درباره این فرهنگ از نظر ملکات فاضله و راسخ انسانی و خصایص اصیلیه نوع بشر خود را سهیم و شریک میدانند .

ادب پارسی در تملک انحصری معدودی مطرود نیست که بجای هوش و تفکر و کسب دانش عالم و مکارم مارا بادیده تقليید آنهم از طبقات نازله ملل باختری داوری کنند و از عهده بیان مقصود و منظور هم ناتوان باشند و عنوان غلبه قوم نازی را در مدت کوتاهی دليل درستی کار خود فرار دهند .

در تاریخ نظامی هر کشوری جنگ و پیروزی جنگ و شکست و عقب نشینی وجود دارد . هر ملتی در تاریخ عمومی خود - تاریخ سیاسی - اجتماعی - اقتصادی - ادبی رنگی از اقوام بیگانه پذیرفته است و در کدام زبان میتوان وجود لغات خارجی را انکار نمود ؟ یا کدام جامعه و ملتی است که در جهان امروز با ارزشترین دقایق روزگار را صرف مباحث بیهوده ای در اطراف زبان و خط و ادب نماید ؟ واگر هم چنین بحثی ضرورت داشته باشد مانند همه امور علمی و فنی در حلاحت زبان شناسان و تاریخ دانان محقق و کامل است نه سخنی است که در رهگذرها و کوچه و بازارها مطرح و حل و عقد شود .

تاریخ (زبان و خط و ادبیات) سرگذشت ملتی را که در دوران ابتدائی و نشوء و تکامل را گذرانیده اند شرح میدهد .

تاریخ ادبیات هر ملتی تاریخ عقول ابناء آن و تأثیر تاریخ مذکور در نفوذ و اخلاق ایشان است و نمیتوان گذشته هارا نادیده گرفت و پشت سرگذارد .

تاریخ ادب ایران از زمان باستان آنچه از یغماگری یونانیان در ذرا بایی کشور باقیماند و آنچه در دوره ساسانیان با آن افزوده باکوشش بزرگانی که این مقطع سرسلسله آنها بود بزبان عربی و سپس به پارسی دری نقل شد ویش و کم میتوان گفت با مکافات تاریخی و تحقیقات دو قرن اخیر ما دوهزار و پانصد سال جامعه ادبی داریم . در پنجاد سال پیش که این غوغادر شمار مباحث روز شدو گروهی می خواستند واژه سازی راه بیان ندازند . نویسنده‌گان دانشمند مجله (دانشکده) در این مقوله چنین گفتند «ما مفاس و بیچاره نیستیم که طبیعت ما را مجبور باختراع و رفع احتیاج نماید بلکه ما در روی یک تکامل و ارتقا باز بطرف تکمیل و ترقی راه میرویم اگر راه نرویم ترقی از روی ما رد شده بفرزندان ما میرسد اگر با اوراه برویم خود ما هم از او استفاده کرده و اگر جلوتر برویم شاید راه را کم کنیم ..»

تجددید مطلع در این باره جز تغییرمسیر ارتقاء که در سر راه هاست اثری ندارد . وقت و زمان ساعات و دقایق و ثانیه‌ها در روزگار ما بسی ارزنه و مولدت تابع عالیه‌ای در کلیه علوم و فنون است آنانکه نمی خواهند از نظام موجود بهره برداری کنند و کتاب تمدن و ادب موجود ها را نادیده یا بی اعتبار انگاشته نوسازی را از نخستین پایه ابتدائی بنیاد می نهند ارزش زمان و سیر برآسای آنرا هم نمیشمارند و با روش‌های غیر طبیعی و ساختگی تصرفات نامعقول در لغت و خط و زبان مینمایند آن گروه شاید نداند یا لازم نمیدانند که بدانند با این نامجوئیها و خودنماییها و آمیختن ادبیات و فرهنگ هفت‌صد ساله بنام (نوآوری) دور از یک دوره طبیعی و تکمیلی و راقی اساس و ستون و عماد علم و معارف را درهم میریزند و آنگاه دانشجویان را از روی اطلال و رسوم این ویراندها عبور میدهند و این اعمال سبب میشود که نسل نو بعلل دشواریها و اختلاف نظرها و انواع سبکها در قید و بند سلیقه‌های گوناگون و اجتهدات عالم نمایان ناموزون و ناسازگار گرفتار باشند و برخلاف انتظار این موجه

در روش تعالیم درسی و کلاسیات هم اثرگذاشته و زبان و ادب پارسی را نارسا و تقلیل و از زبان چینی که حروف نامحدود و اصول نامحدود دارد هشکلتر ساخته است و بنا بر این جوانان ما که طالب علم و کسب دانش و یمنش اند احساس میکنند که بین زبان (آش شله قلمکار) رفع نیاز علمی و هدفی بسیار مشکل است و بهمین جهت برای رهایی خویش از این دشواریها و شاید بدنامی که زبان ملی و مادری را نمیدانند بوسائل ممکنه کوشش می نمایند که در دانشگاههای خارج با آموختن یک زبان خارجی (که فرهنگ و دستور و قواعد مدرن دارد و رفع هر اشکال و ابهامی هم بوسیله مراجعه به (انگلیسی و ساده است) گریبان خود را آزاد نمایند و بر جای آنانکه رشته ادبیات و زبان پارسی برگزیده و خواسته اند پاسدار موجودیت و تمدن و زبان ملی شد اتفاق شد فسوس زیر دندان میکنند.

نادانی در ادب و زبان پارسی در نزد گروهی (غرب زده) علاوه بر آنکه ننگ و سرافکنندگی ندارد عامل سروری و افتخار هم می باشد !
 از این مرحله که بگذریم برخی نوآوران کاذب با تعاریف (من در آوردی)
 درباره شعر و ادب آنقدر مطابقه و مصاحبه دارند و آب داخل شیر میکنند که مایع اصلی ^{پژوهش کارهای علمی و مطالعات فرسی} لبَن از آن زایل میشود .

ناتمام

پند

پنجه با شیر و مشت بدشمیر زدن کار خردمندان نیست.
 (سعدي)